

DE COMMISSIE VAN MONUMENTEN EN STADS- GEZICHTEN - Deel 2

Wie voor zijn stad en voor het Schone strijdt, heeft het nooit makkelijk gehad, ook niet in de schoot van de Commissie van Monumenten.

Het begon in 1950 naar aanleiding van het project twee moderne gevels op te trekken naast de pastorie van Sint-Michiels: de meningen waren zeer uiteenlopend en dat vertroebelde wel een tijdje het klimaat van de Commissie. Uiteindelijk kon alles worden bijgelegd en het was best zo, want er werden in daaropvolgende maanden zware dossiers op tafel gelegd, o.a. het dossier van het Pand.

Het eeuwenoude Pand is altijd een doorn geweest in de grote teen van sommige mensen op het stadhuis en in de administratie. Zonder dat Pand dat maar niet wou instorten, zou het allemaal veel gemakkelijker zijn geweest, dachten zij, zoals men ook, zonder de Commissie van Monumenten en enkele kunstcenakels, zonder enige aarzeling het project van de eigenaar van het Pand er belangrijke historische delen van te slopen, had kunnen goedkeuren.

De Commissie stelde inderdaad haar veto en kreeg hierbij steun van een aantal verenigingen en dagbladschrijvers. Het Pand, aldus de Commissie, is een unicum, artistiek, historisch en cultureel, in de geschiedenis van Gent; men mag het zomaar niet versjacheren als een doodgewone kermistent.

Het was het startsein van een lange strijd, van een moeilijke strijd die over talloze administratieve, politieke en andere hindernissen heen, uiteindelijk heeft geleid tot de redding en tot een restauratie die elke dag wat meer de prachtige architectuur van het ensemble doet uitschijnen.

Had de Commissie zich toen voor gewonnen gegeven of had de openbare opinie bij monde van de pers niet heftig geprotesteerd, het ware amen en uit geweest met het Pand, het oude Prediherenklooster waar eens de Vlaamse clerus bijeenkwam om te kiezen tussen de paus van Rome en de paus van Avignon, het gebouw waaraan Margaretha van York haar naam heeft verbonden en waar eens de eerste universiteit van Gent werd opgericht.

Ook de Gentse Kouter stond in 1950 herhaalde malen op de agenda van de Commissie omdat iemand er een flatgebouw wou optrekken dat met twee verdiepingen boven het gabriet van de andere gebouwen aldaar zou uitreiken. De Commissie zegde neen, maar het was slechts een advies dat niet werd gevolgd. Na ingewikkelde procedures mocht het gebouw er toch komen en eens dat precedent geschapen, mochten andere eigenaars er zich op beroepen om op hun beurt het aspect van de Kouter te verminken.

Hetzelfde jaar kwam de Sint-Pietersabdij, door velen reeds definitief afgeschre-

ven, in de actualiteit te staan. Militairen, rijkswachters hadden ze in de loop van jaren tot een onnoemelijke warboel herschapen.

Wie binnen in de gebouwen nog sporen kon ontdekken van de weelde van weleer, was een optimist van het zuiverste keraat. Dergelijke optimisten liepen gelukkig rond in Gent, ook op het stadhuis, o.a. de schepenen De Groote en Verhelst; zij kregen de algehele steun van de Commissie van Monumenten en niemand heeft het zich sindsdien moeten beklagen: de herstelling van de oude Sint-Pietersabdij is een van de mooiste realisaties uit de afgelopen jaren in Gent en zelfs in België.

Het jaar nadien moest de Commissie even naar de klagmuur om er te treuren over de traagheid bij de herstelling van de Sint-Niklaaskerk.

Sindsdien bleef protest uit: de Sint-Niklaaskerk is nu eenmaal een van die gebouwen voor dewelke men even halt houdt met zijn kinderen en zegt: "Indien alles vlot verloopt, zullen uw kinderen misschien wel het geluk hebben het einde van de herstellingswerken te begroeten"!

Af en toe gaven de verslagen van de Commissie blijk van het slechte humeur van de leden wanneer men niet inging op hun advies: "tegen haar zin, gepaard met protest, noteren wij in een verslag, heeft zij talrijke voorbeelden van slechte smaak en zelfs van vandalisme moeten toelaten wegens de zeer beperkte macht die haar is toegemeten". Deze kritiek was nodig naast enkele welgemeende lofwoorden wanneer het stadsbestuur gelukkige initiatieven nam.

In 1952 werden werken uitgevoerd aan het zgn. ereplein van de Academie voor Schone Kunsten, werd de Lievebrug afgewerkt, de meestertoren van het Gravensteen hersteld, het Palfijnmonument bij de Bijloke opgericht. Het jaar daarop werd geklaagd over de erbarmelijke toestand van het Alijnsgezicht, klacht die zou uitmonden op een herstelling in dewelke iedereen zich tegenwoordig verheugt. Het is een fantastische realisatie geworden en het Museum voor Volkskunde dat er zo gelukkig in werd ondergebracht, is een van de grootste toeristische aantrekkelijkheden van de stad geworden.

Een ander netelig probleem, waarin ook de politiek een rol speelde, was dat van het optrekken van appartementsgebouwen achter het Gravensteen: de Commissie moest uiteindelijk zwichten en voor iedereen voor stad en voor stedschoon- werd het een slechte zaak.

Hetzelfde jaar begon de aftakeling van het Sint-Pietersplein, een van de enige min of meer gaaf gebleven architecturale ensembles van de stad.

De Commissie weerde zich tot het uiterste doch tevergeefs: ook hier werd een precedent geschapen dat nog steeds wordt ingeroepen.

Inmiddels bleef de Commissie aandringen op de verwezenlijking van enkele kapitale "dossiers" en bleef zij strijden tegen een aantal ongelukkige ontwerpen.

Aldus ijverde zij voor de herstelling van de kapel van het Alijnsgezicht, ver-

zette zij zich hardnekkig tegen het inplanten van een Administratief Centrum op de Poeljemarkt, vocht zij voor het behoud van het Huis de Fonteyne aldaar, sprak zij zich uit voor de herstelling van een Louis-XV-gevel in de Kwaadham, brak zij (toen reeds) een lans voor de restauratie van de "Wapens van Zeeland" op de Koornmarkt, zegde niet toen men haar een ontwerp voorlegde om een appartementsgebouw op het Arteveldeplein op te richten, en sneed het delicaat probleem aan van de middeleeuwse muurschildering in het Groot Vleeshuis.

In dat jaar schreven de scholieren op hun klasagenda: 1956. Voor de leden van de Commissie van Monumenten werd het ingezet met een uitstapje naar... het Groot Vleeshuis op de Groentenmarkt waar een van Gents oudste en mooiste muurschilderijen zo goed als het daar kan, wordt bewaard.

In september 1955 was Monseigneur Van den Gheyn, na 57 jaar lid van de Commissie te zijn geweest, zoals men zegt, zachtjes in de Heer ontslapen. Uit de verslagen blijkt dat men hen zelfs geen ogenblikje intogenheid gunde. Punt 2 van de agenda van de zitting van 7 oktober luidt immers: Vervanging van wijlen Mgr. G. Van den Gheyn. "Overeenkomstig art. 2 van onze Inrichtende Verordening is de Commissie verplicht een kandidaat voor te dragen voor een eventuele vacature..." Sic transit gloria mundi! De langste loopbaan in 1898 ingezet, werd gevolgd door de kortste! Kanunnik De Keyser, de opvolger van Mgr. Van den Gheyn, woonde slechts de vergadering bij in het Groot Vleeshuis: hij overleed zonder een voet te hebben gezet in de vergaderzaal van de Commissie: de wet van de contrasten had gespeeld!

In 1956 staat het appartementsgebouw opgetrokken achter het Gravensteen, nog steeds centraal in de debatten van de Commissie, in de Pers en bij het publiek. In bepaalde kranten wordt zelfs heftige kritiek uitgebracht op de houding van de Commissie die zich niet kon verzetten tegen een dergelijk ontwerp. In de schoot zelf van de Commissie heerst een malaise: de "harde" tendens, aangevoerd door dhr. Van Hauwaert, stelt de zaken zeer scherp omdat het duidelijk is dat de Commissie in deze aangelegenheid werd verschalkt. Inderdaad, in 1953 werd een eerste ontwerp dat twee bovenverdiepingen met een bijkomende mansardeverdieping boven de kroonlijst voorzag, ingediend en voorlopig door de Commissie goedgekeurd.

In maart 1955 kwam de zaak opnieuw op de agenda doch de voorzitter had de nieuw ingediende plannen nog voor de vergadering moeten terugsturen. De leden van de Commissie verkeerden in de waan dat het om het eerste ontwerp ging en gaven hun zegen, zoals ook de Koninklijke Commissie het deed, doch het was een totaal gewijzigd project dat hen was voorgelegd geworden.

"De hh. Van Hauwaert, Vermeulen en De Smidt, aldus het verslag van de vergadering van 22 juni 1956, betreuren dat de Commissie door de afwezigheid

van de vroegere plans werd verschalkt..." Het bleef bij een protest en bij de wens bomen te planten voor het gebouw en dat laatste van klimop te voorzien.

Er werd toen nog niet gegoocheld met woorden als pollutie, lucht- en watervervuiling maar niettemin bestond het probleem. De Commissie van Monumenten was de eerste om de aandacht van het stadsbestuur te vestigen op de vervuiling van onze waterlopen, op de modderpoel bij het Gravensteen en om te wijzen op het voorbeeld van... Brugge "waar de reien regelmatig worden gebaggerd en gezuiverd."

In de onmiddellijke nabijheid van ons stadhuis is er geen rivier of kanaal te bespeuren zodat onze edielen er nooit last hadden van stank en vervuiling. De zaken bleven dan ook wat zij waren en nu nog zijn!

Om het stadhuis zelf was men in hogere kringen wel bezorgd: de gotische gevel verkeerde in slechte staat en "daar de zaak spoed vereiste" moest de Commissie stante pede een vertegenwoordiger aanduiden die in een Commissie ad hoc van deskundigen zou zetelen. In dat zelfde jaar vertoonde de Aula van de Universiteit, toch een paar eeuwen jonger dan het stadhuis, lelijke barsten, veroorzaakt door de verzakking van het gebouw in een zeer moerassige grond. Kanunnik Van de Kerckhove, pastoor van Sint-Baafs, vriend van ontelbare artiesten (ik verzeker hen allen een plaatsje in de hemel, zegde hij ons eens) dacht dat het niet te wijten was aan de moerassige grond, wel aan een oude waterloop die er vlak onder liep en die thans nog de grens uitmaakt tussen de parochies van St.-Baafs en van St.-Niklaas. Dat heeft Lodewijk Roelandt zeker niet geweten.

Einde 1956 begonnen de moeilijkheden in verband met het optrekken van het complex Sarma op de Koornmarkt, firma die financieel "terugschrok" voor het project opgemaakt door de architect van de Commissie van Monumenten!

Op de laatste vergadering van het jaar werd een postume hulde gebracht aan een verdienstelijk lid, advocaat Jozef Vermeulen, oud-schepen van de stad, verwoed folklorist en verzamelaar. Hij kende zijn stad, had ze lief en streed er voor. Zijn stokpaardje was de juiste benaming van de straten van Gent.

Maar 1956 bleef vooreerst het jaar van de klassering van het Pand, een beslissing die verdragende gevolgen zou hebben.

Elk huisje heeft zijn kruisje, waarom zou de Commissie van Monumenten er niet af en toe een hebben, naast hoopvolle, zonnige en triomfantelijke dagen? De kapel van Baudelo, palend aan de stadsbibliotheek, en van de stad overgenomen door de Staat, was lelijk aan 't vergrijzen en 't wegwijnen. De Commissie kwam herhaaldelijk tussen om er wat dringende zorgen voor te bedelen en jaren later zou zij de vruchten van haar "bedelpolitiek" mogen plukken. Ook brak zij een lans voor de herstelling van de prachtige korbelen van de Infirmierie van het voormalig klooster van de Vrouwenbroers en verzette zij zich tegen de afbraak van de kapel van 1611 in het Krijgsgasthuis, het voormalig klooster

van de zusters van Deinze. Met even veel klem protesteerde zij tegen het voorgenomen oprichten van een benzinstation rechtover het Groot Kanon.

Het waren moeilijke dagen, doch de Commissie won het pleit en haalde een schone oogst binnen voor Gent en zijn bevolking.

Minder prettig was de beslissing tot sloping van het Hôtel de Meulenaere in de Nederkouter: de Commissie deed een wanhopige poging om het gebouw, waar eens de hertog van Saksen-Weimar woonde, later de boekhandelaar Vijd, te laten klasseren, doch het mocht niet: de sloophamer viel en wij kregen een banaal gebouw, een banale winkelruimte.

Protest eveneens tegen het optrekken van een appartementsgebouw, zes verdiepingen hoog, aan de Predikherenlei rechtover het Pand in de verlenging van de beroemde Graslei.

Ook dit protest sloeg men in de lucht.

In 1958 scheen eenieder ingenomen te zijn met de W.T. in Brussel. De Commissie kwam slechts zesmaal bijeen en het werd noch een groot noch een gelukkig jaar. Een nieuw ontwerp voor het complex Sarma werd goedgekeurd; er werd, spijtig genoeg, gunstig advies uitgebracht voor het optrekken van een banaal flatgebouw hoek Hippoliet Lammensstraat en Rodenbachstraat, het ja-woord werd gegeven voor het slopen van de apotheek Mathijs hoek Steendam om er, op de nieuwe rooilijn, een benzinstation op te trekken, en er werd neen gestemd voor het oprichten van een appartementsgebouw (dat er toch kwam) aan de Ketelpoort.

1959 was een belangrijk keerpunt: het aantal leden werd nu op 27 gebracht en heel wat nieuwe figuren, w.o. uw dienaar, deden hun intrede in de Commissie. Jean de Breyne die jarenlang als laatste grand bourgeois, met evenveel vrije tijd als toewijding en kennis de Commissie had gediend, nam ontslag als voorzitter.

Prof. Paul De Keyser werd tot voorzitter en wij tot secretaris verkozen.

Nieuwe messen snijden goed: de Commissie kwam dat jaar 14 maal bijeen, in voltallige zitting of in beperkt comité, een nieuwe formule die toeliet, zonder alle leden bijeen te moeten trommelen, dringende of minder belangrijke zaken af te handelen.

Het eerste dossier voor de nieuwe Commissie was dat van de Baudelokapel. De directeur van Bruggen en Wegen deelde mede dat hij op zijn globaal krediet onmogelijk de nodige 2 miljoen fr. kon losmaken voor de restauratie van de kapel. Eerste beslissing van de Commissie, eerste algemeenheid van stemmen, voor een brief naar het Stadsbestuur om bijkomend krediet.

De Commissie is verdeeld wat het ontwerp betreft het Koninklijk Lyceum op te trekken aan het uiteinde van de Bijloke, nadat de Universiteit de aldaar bestaande Polikliniek zal hebben ontruimd. De meeste leden zijn de mening toegedaan dat de ruimte aldaar te beperkt is voor een onderwijsinstelling die voort-

durend uitbreiding zal nemen en dat het beter ware op die plaats een tegenhanger van het Palfijntuintje te voorzien.

Geen van beide wenken of wensen ging echter in vervulling.

Van de gelegenheid had de Commissie gebruik gemaakt om het stadsbestuur diets te maken dat zij met enthousiasme elk initiatief zou begroeten er toe strekkende in de stad, en inzonder in de omgeving van historische monumenten, groene zones of ruimte in te richten. De stad bleef meestal hardhorig en zou er best aan doen deze wenk indachtig te zijn, nu zich daartoe een enige gelegenheid bij het Duivelsteen voordoet.

In 1960 ging de stad tot de demping van de Reep over zonder de Commissie te raadplegen die slechts post factum haar beklag kon maken, enerzijds omdat men ze over het hoofd had gezien, anderzijds omdat de Reep een historische grens van Gent was geweest en dat bovendien Gent zonder zijn vaarten en kanalen zijn ziel aan 't verliezen was.

In dezelfde zitting besloot de Commissie een brief te richten tot het College waarin zou worden aangedrongen "op het inrichten van een regelmatige dienst tijdens de zomermaanden, ten einde allerhande voorwerpen en vuilnissen die op het water drijven, minstens eenmaal in de week, weg te nemen". Zij die deze brief moesten lezen hadden die dag blijkbaar hun bril thuisgelaten, want er werd nooit enig gevolg aan gegeven.

Met klem verzette de Commissie zich tegen het optrekken van een achterbouw aan de Wapens van Zeeland, en won het pleit.

Het werd een vruchtbaar jaar met de aanleg van de tuin rond de kerk van St-Elisabeth, de herstelling van de "Picardie" op de Hooiaard, van een herenhuis op de Zandberg, het overbrengen van een oude gevel van het Anseeleplein naar de Breydelstraat, het bekomen van een tegenontwerp voor de wijzigingen aan de gevel van de Kredietbank op de Kouter, het redden van de poortopening van het Hôtel Hamelinck op het St.-Baafspein.

Elk jaar brengt een rijke of magere oogst realisaties, naast onvermijdelijke korte of lange reeks verminkingen, gesloopte gevels, ongelukkige wijzigingen aan winkelpuizen, poorten, dakkapellen, balkons en noem maar op. Zo werd in 1959 tot de afbraak besloten van twee prachtige gevels, waarvan een uit de XVIe eeuw aan het Anseeleplein, van drie huizen uit de XVIIe eeuw in het Engelandgat, van de versieringsmotieven van een XVIIIe-eeuwse gevel in de Roskamstraat, van een gevel die deel uitmaakte van het architecturaal ensemble van het Sint-Pietersplein, van de winkelpui van een pracht exemplaar van een Lodewijk XVI-gevel in de Burgstraat, van het Empiregebouw genaamd Hôtel van Loo op de Kouter, van een van de oudste huizen van Gent op de Sint-Kwintensberg, dat dagtekende van de XVe eeuw, van de benedenverdieping van

een merkwaardig specimen van de Gentse architectuur van de XVIIe eeuw in de Hoogpoort. Zulks geschiedde bijna steeds tegen door de Commissie uitgebracht advies in. Dergelijke aanslagen op het kunstpatrimonium van de stad wegen telkens zwaar door, doch bij de eindbalans van het jaar moet echter worden uitgekeken naar hetgeen nog, vaak in extremis en tegen de wens in van sommige eigenaars, van openbare besturen of zelfs van de stad kon worden gered.

Voor 1959 was dit positief aspect van de activiteit van de Commissie wel een eresaluut waard: aldus kon de gesloopte gevel van het Anseeleplein, dankzij de tussenkomst van de Vrienden van Oud-Gent, heropgetrokken worden in de Jan Breydelstraat, kon mede dankzij het aandringen van de Commissie overgegaan worden tot de herstelling van de Baudelookapel, werd neen gezegd aan het ontwerp dat een nieuw basreliëf in keramiek voorzag voor de Mammelokker, kon voorkomen worden dat een oude gevel in de Waaistraat en drie fraaie en typische gevels in de Korte Munt tussen Groentenmarkt, Koornmarkt zouden moeten verdwijnen, werd verbod opgelegd aan de eigenaar van de Wapens van Zeeland een achterbouw op te trekken dat het site van de Graslei had verminkt, kon de Kredietbank er toe worden overgehaald een eerste project te laten varen en een nieuw sober ontwerp te verwezenlijken, werd een belangrijke subsidie verleend bij de herstelling van de "Picardie" op de Hooiaard, kon in extremis worden verhinderd dat de gevel van het Hôtel Hamelinck op het Sint-Baafsplein zou worden beschadigd. Dergelijke resultaten mogen ook wel nagels met koppen heten in de annalen van de Commissie.

1960 was nog geen maanden oud of de Commissie was al een paar keren voor een voldongen feit gesteld geworden. "De slopingswerken zijn reeds aan de gang", lezen wij in het Verslag van 22 april. "De Commissie betreurt dat interessante details uit de 18e eeuw zullen verdwijnen. De Commissie zal een schrijven richten tot het stadsbestuur waarin zij andermaal protesteert tegen de politiek van het voldongen feit; zij zal anderzijds vragen dat de stad haar op de hoogte zou houden van het gevolg welke aan de suggesties van de Commissie werd gegeven". Volgden dan nog twee protestbrieven, gelukkig afgewisseld met felicitaties aan het stadsbestuur voor twee prijzenswaardige herstellingen van gevels, op de hoek van de Sophie Van Akenstraat en aan de Augustijnenkaai. Pijnlijk waren de afschuwelijke verminkingen aan twee zeer fraaie gevels in de historische stadskuip: de zg. verbouwing ter hoogte van de begane grond van de schoenwinkel rechtover Innovation. "Het betreft, noteert het verslag van de Commissie, de mooiste Lodewijk XIV-gevel in onze stad en in zeer goede staat. De eigenaar wil thans zijn uitstalraam op gans de breedte van de gevel uitbreiden. De Commissie kan het ingediend plan niet goedkeuren en meent dat de oplossing moet gevonden worden in een aanpassing van de twee traveeën".

Op hetzelfde ogenblik werd een aanslag gepland op het Huis De Valk, aan het Gouden Leeuwplein: "Deze belangrijke Lodewijk XV-gevel, aldus het Verslag, is zeer goed bewaard gebleven. Het ingediend verbouwingsontwerp van de winkelpui houdt niet de minste rekening met de bestaande architectuur en met de kunstwaarde van het gebouw, en kan onmogelijk goedgekeurd worden". Ook dat jaar werd de sloping van een prachtig herenhuis in Lodewijk XVI-stijl in de Sint-Jansvest gepland.

De Commissie verzette zich hardnekkig tegen de afbraak. Even erg was het oprichten, tegen het negatief advies in van de Commissie, van een Parking aan de Ajuinlei: "De Commissie betreurt eenparig dat de nodige vergunning door het Ministerie van Openbare Werken en Wederopbouw verleend werd. Deze gedeeltelijke overwelving zal het stadsbeeld ontsieren en is ook een gevaarlijke stap in de richting van de gehele overwelving of demping van de Leie". Een dossier dat bij elke vergadering op tafel werd gegooid was dat van het optrekken van een appartementsgebouw aan het Lieven Bauwensplein op de plaats van "Nagel en Esders": in november 1960 werd het derde ontwerp verworpen en werd een subcommissie aangesteld ten einde de zaak uit het slop te helpen.

Jaren kwamen, vlogen voorbij en moesten telkens worden afgesloten met een balansrekening die niet immer verheugend was.

Begin 1961 drong de Commissie aan samen met deze van de Byloke opdat het nieuw tuintje aldaar zou worden afgesloten door een laag muurtje zodat het zicht op de gebouwen, vooral op de mooie bakstenengevel uit de XIVe eeuw, vrij zou worden.

Na een eerste plan voor de verbouwing van de Standaard Boekhandel te hebben verworpen, kon een tweede verbeterd ontwerp worden goedgekeurd. De achtergevel van een huis in de Lange Munt, uitgevend op de Leie werd op zeer gelukkige wijze door de eigenaar de h. Rasschaert hersteld, die een subsidie ontving.

Hetzelfde jaar werd door de Assurances Liégeoises het indrukwekkend Hôtel Reylof in de Hoogstraat, keurig gerestaureerd. Ook aan de Ottogracht werd een oude gevel hersteld. De Commissie haalde het pleit in twee belangrijke zaken: de redding van het ensemble huizen in de Korte Munt, opnieuw bedreigd, en de geplande verbouwing van het grootste herenhuis in Lodewijk XVI-stijl te Gent, gelegen in de Savaanstraat. Het gebouw vertoont de voornaamste eigenschappen van deze stijl en is enig door zijn harmonieuze proporties en perfecte symmetrie. Men wou in '61 een verdieping bijbouwen hetgeen een moord ware geweest: de Commissie van Monumenten kwam ditmaal zegevierend uit de strijd.

In het begin van het jaar worden gewoonlijk geschenken uitgedeeld.

Begin 1962 weigerde de Commissie nochtans een subsidie te verlenen aan een eigenaar uit de Hoogpoort aan wie het beloofd was geweest voor de herstelling van zijn gevel: hij had echter een loopje genomen met de hem opgelegde instructies.

Weigerend werd geadviseerd over het ontwerp de platanen in het tuintje van het Gerechtshof te vellen: volgens de ingenieur-directeur bij het Ministerie van Openbare werken, belemmerden zij het zicht op het beeldhouwwerk van Verbanck in het fronton van het gebouw!

Dat jaar werd het zo eigenaardig als interessant Corps de Garde op de Kouter met afbraak bedreigd. Het is het oudste gebouw in Rococostijl te Gent. Men wou het gewoonweg slopen omdat een Bank er een reusachtig torengebouw wou optrekken.

Dankzij het kordaat optreden van de Commissie kon de aanslag niet worden gepleegd.

Een andere reus dreigde een ogenblik vaste voet te krijgen op het Braunplein, nl. de RTT, die er tussen H.-Geeststraat en St.-Niklaasstraat een kantoorgebouw wou oprichten.

De Commissie adviseerde ongunstig en het ontwerp geraakte dra in de administratieve doofpot. In de Nederkouter werd de gevel van de handelszaak Van Cuyck, van oudsher, naar de gevelplaat, de "Omgekeerde Wereld" genaamd, afgebroken. Wat verder in de Ketelvest restaureerde Dr. Elaut de gevel van het huis "De Vier Gekroonden"; degelijk uitgevoerde herstelling die een mooi subsidie waard en waardig was.

Na maanden te hebben aangedrongen werd begin '63 ingegaan op de wens van de Commissie de grote panelen die op de meeste kerken waren aangebracht en storend waren, te verwijderen.

Op de hoek van Klein Turkije en Gouden Leeuwplein rijst een gebouw, thans de Touring Club, opgetrokken einde XIIIe eeuw. De Commissie stelde de stad voor een grondige studie te ondernemen vooraleer tot de restauratie over te gaan. Tien jaar later is men nog geen stap gevorderd.

In 1958 was in de Trommelstraat een aardig torentje, mede dankzij de financiële tussenkomst van de Vrienden van Oud-Gent, hersteld geworden. In 1963 om zg. noodwendigheden van urbanisme, moest, tegen de wil in van de Commissie en ondanks protest in de pers, het torentje worden afgebroken.

Het dossier RTT -toen reeds een vervelende zaak- had duidelijk aangetoond dat een wereldvermaard stadsgezicht als het plein tussen Belfort en Sint-Niklaaskerk, door een beslissing of door de domheid van een Administratie, geheel kon worden verknoeid. Herhaaldelijk na dat incident, drong de Commissie aan bij het stadsbestuur opdat een plan van aanleg en gabarit zou wor-

den opgemaakt voor de huizenrij van hoek Mageleinstraat tot hoek Veldstraat doch de stad bleef doof en stom.

Het jaar nadien besloot de Generale Bankmaatschappij een parking in te richten aan de achterzijde van de bank, kant Korte Dagsteeg, d.i. gedeeltelijk op de plaats van het voormalig godshuis van de Wollewevers, waarvan benevens een paar bouwvallige muren nog steeds de kapel (thans cinema Savoy) alsmede de middeleeuwse keuken bestaan die midden in de geplande parkeerruimte kwam te staan, zodat zij bij voorbaat al scheen geslachtofferd.

Dankzij de tussenkomst van de Commissie kon dit uniek specimen van middeleeuwse keuken in Vlaanderen, indien niet hersteld, dan toch gered worden.

Pierre KLUYSKENS
(‘t vervolgt)
